

BETÆNKNING**Afgivet af Udvalg for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke****vedrørende****Forslag til: Inatsisartutlov om ændring af Inatsisartutlov om kunstnerisk virksomhed***Fremsat af Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke***Afgivet til forslagets 2. behandling**

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Doris J. Jensen, Siumut, formand

Medlem af Inatsisartut Nivi Olsen, Demokraatit, næstformand

Medlem af Inatsisartut Mala Høy Kúko, Siumut

Medlem af Inatsisartut Mariia Simonsen, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Eqaluk Høegh, Inuit Ataqatigiit

Udvalget har efter 1. behandlingen den 5. oktober under EM2022 gennemgået forslaget.

1. Forslagets indhold og formål

Nærværende forslag til ændring af lov om kunstnerisk virksomhed indfører en hjemmel til, at Naalakkersuisut yder hædersydelse. Hædersydelse har til formål at give 4 udvænte kunstnere en anerkendelse og en økonomisk støtte i en 10-årig periode. Der må maksimalt være 4 hædersydelsesmodtagere på én gang. Hædersydelsen fastsættes med forslaget til et grundbeløb på 250.000 årligt, som reguleres efter satstilpasningsprocenten. Dog fastsættes det også at hædersydelsen indtægtsreguleres, således at ydelsen kan nedsættes ved anden indkomst. Naalakkersuisut gives hjemmel til at fastsætte regler om indtægtsreguleringen i bekendtgørelse. Hædersydelsen skal kunne gives til kunstnere med en kunstnerisk produktion bag sig, som gør, at de placerer sig afgørende som kunstnere. Hædersydelsen er dermed tiltænkt kunstnere med en mangeårig karriere bag sig, og som har opnået en stor anerkendelse som kunstner.

Endvidere vil forslaget indføre en hjemmel til at yde en præmiering til kunstnere for deres kunstneriske virksomhed og talent. Denne præmiering har til formål at støtte kunstnere økonomisk, så de kan udvikle deres kunstneriske talent.

De nærmere bestemmelser for hvilke kriterier at kunstnerne udvælges på baggrund af både til præmieringen og til hædersydelsen, vil efterfølgende blive fastsat i bekendtgørelsesform.

Begge ydelser har til formål at støtte kunstnere økonomisk samt sætte fokus på kunstens værdi i samfundet.

2. Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Der var ved førstebehandlingen en blandet modtagelse af forslaget. Der var bred enighed om, at det er vigtigt at støtte kunstnerisk virksomhed. Dog blev der under debatten rejst spørgsmål om, på hvilket grundlag kunstnere bliver udvalgt til at modtage hædersydelsen, samt hædersydelsens grundbeløb og perioden den bliver tildelt. Yderligere blev der rejst spørgsmålstegn ved, om der, i stedet for tilbageskuende hædersydelser, burde blive uddelt flere arbejdslegater.

3. Høringssvar

Naalakkersuisut har oplyst at forslaget har været i høring i perioden d. 30. maj til d. 24. juni 2022. De afgivne høringssvar er vedlagt lovforslaget, hvilket er i overensstemmelse med formkravene opstillet af Inatsisartuts Formandskab.

4. Spørgsmål

Udvalget har til brug for udvalgets behandling af forslaget anmodet Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke om at besvare en række spørgsmål. Kopi af udvalgets spørgsmål og Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirkes besvarelse er vedlagt nærværende betænkning som bilag.

5. Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget noterer sig den brede tilslutning, der er til at støtte kunsten og landets kunstnere.

5.1 Vurdering af kunstnerisk produktion samt tildeling af hædersydelse

Udvalget bemærker, at beskrivelsen af hvem der kan modtage hædersydelsen og på hvilken baggrund de modtager den, ikke er beskrevet fyldestgørende i forslaget. I bemærkningerne står at hædersprisen tildeles på baggrund af en vurdering af den kunstneriske produktion samt at kvalitetsvurderingen er en kunstfaglig vurdering. Udvalget konstaterer, at bemærkningerne, som regulerer på hvilken baggrund en kunstner får tildelt hædersydelsen, dermed ikke er særlige fyldestgørende.

Til nærværende forslag har Naalakkersuisut oplyst i sin besvarelse af udvalgets spørgsmål, at man planlægger at placere administrationen af hædersydelsernes hos Kunstfonden og dennes bestyrelse. Dette for at etablere et armslængdeprincip, samt sikre at hædersydelserne bliver uddelt på baggrund af en kunstfaglig vurdering og ikke en politisk strategi. Kriterierne for hvem der tildeles hædersydelsen, vil blive fastsat i en række overordnede kriterier i bekendtgørelsesform. Dette påregnes at ske i samarbejde med Kunstfonden for at sikre

armslængdeprincippet. I Naalakkersuisuts besvarelse af de skriftlige spørgsmål ses en redegørelse for, hvordan kriterierne kunne fastsættes. Naalakkersuisut redegør i svarene for, at man vil fordele hædersydelse mellem de forskellige kunstområder således, at alle kunstområder tilgodeses. Dette påregnes at blive fastsat i bekendtgørelsesform med inddragelse af Kunstfonden samt kunstnernes organisationer.

Udvalget opfordrer Naalakkersuisut til at efterleve hensigten om at inddrage Kunstfonden og sikrer armslængdeprincippet.

5.2 Hædersydelsens grundbeløb og periode

Udvalget bemærker yderligere, at det er en betragtelig sum, der tildeles en enkelt kunstner over en 10-årig periode. Der er flere hensyn at tage i forbindelse med dette forslag. Naalakkersuisut oplyser, at formålet med ydelser til kunstnere er at anerkende kunstens vigtighed samt fremme kunstneres udvikling ved at sikre, at de har mulighed for at fortsætte deres kunstneriske virksomhed. Når denne hædersydelse uddeles på baggrund af vurderingen af tidligere kunstnerisk virksomhed, konstaterer udvalget, at man ikke kan afgøre om forslaget vil have den ønskede effekt. Udvalget opfordrer derfor til at man løbende vurderer om lovgivningen har den ønskede effekt.

Yderligere bemærkes det, at hædersydelser er indtægtsregulerede og at reglerne for reguleringen fastsættes i bekendtgørelsesform. I forslagets enkelte bemærkninger fremgår ikke hvordan indtægtsreguleringen udmøntes i praksis, men blot at 250.000 kr. er den maksimale ydelse, samt at man i bekendtgørelsen kan fastsætte regler om nedsættelse af dette beløb afhængig af modtagerens indkomst det givne år. Til nærværende forslag har Naalakkersuisut oplyst i sin besvarelse af udvalgets spørgsmål, at dette vil blive fastsat i bekendtgørelsesform. I den vedlagte besvarelse fra Naalakkersuisut fremgår en række forskellige muligheder for, hvordan indtægtsreguleringen kan blive udmøntet i praksis.

6. Forslagets økonomiske konsekvenser

De økonomiske konsekvenser ved forslagets realisering er beskrevet under forslagets almindelige bemærkninger. Det er her anført, at forslaget vil få økonomiske konsekvenser, da det indføre en hjemmel til at uddele hædersydelser og præmieringer til kunstnere. Disse ydelser vil ligge udover den støtte, der allerede ydes i henhold til gældende regler. Der vil derfor være en øget udgift for landskassen ved godkendelse af dette forslag. Det forventes at den øgede udgift vil være 1 million kr. pr. år til hædersydelserne samt 80.000 kr. om året til præmieringerne.

7. Udvalgets indstillinger

Et flertal i udvalget bestående af Inuit Ataqatigiit og Siumut skal om forslaget bemærke:

At de finder at forslaget vil støtte kulturlivets fortsatte udvikling samt styrke de enkelte kunstnere. Det bemærkes at udvalget ønsker, i det omfang det er muligt indenfor forslaget rammer, et øget fokus på at støtte unge kunstnere i deres virke. Derfor opfordrer Ovennævnte udvalgsflertal Naalakkersuisut til i bekendtgørelsen at overveje, hvordan unge kunstnere kan tildeles hædersydelsen.

Ovennævnte udvalgsflertal indstiller på denne baggrund forslaget til vedtagelse

Et mindretal i udvalget bestående af Demokratiit skal om forslaget bemærke:

Demokraatit sætter stor pris på det arbejde som kunstnere i alle genrer udøver herhjemme. Vi tror på, at kunstnere og kunst giver glæde i hverdagen, og derfor mener vi da også, at det er vigtigt at støtte kunsten.

Men vi kan ikke støtte idéen om 10-årige hæderslegater. I en tid hvor vi mangler penge til at forbedre vigtige velfærdsinstitutioner som sundhedsvæsenet, folkeskolen og daginstitutionerne, så virker det som en forkert prioritering at uddele hæderslegater. Vi ser langt hellere, at der i højere grad bliver uddelt arbejdslegater til kunstnere således, at vi kan få glæde af ny kunst.

Jeg vil dog gerne understrege, at idéen om hædersydelser som sådan er fin, men vi er nødt til at prioritere vores økonomi. Her mener Demokraatit, at det er vigtigere at bruge penge på at forbedre forholdene steder som Sundhedsvæsenet, folkeskolen, hjælp til omsorgssvigtede børn, forholdene for de ældre, forholdene for de handicappede, forholdene for de hjemløse og andre velfærdsområder.

Hædersydelser til kunstnere er som sagt en fin idé, men den er forholdsvis langt nede på Demokraatits prioriteringsliste over, hvad vi mener, at samfundet skal bruge penge på i den nuværende situation.

Ovennævnte udvalgsmindretal indstiller på denne baggrund forslaget til forkastelse.

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Doris Jakobsen Jensen
Formand

Nivi Olsen
Næstformand

Egaluk Høegh

Mala Høy Kúko

Mariia Simonsen

INATSIARTUT

Ilanngussaq Bilag

Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Idræt
og Kirke
ikiin@nanoq.gl

Dato: 24-10-2022

J.nr.:01.39.01.03-00257

Skriftlige spørgsmål vedrørende pkt. 118 Forslag til: Inatsisartutlov om ændring af Inatsisartutlov om kunstnerisk virksomhed.

Efter 1. behandlingen af forslaget om ændring af lov om kunstnerisk virksomhed, beder Udvalget Naalakkersuisut om at besvare følgende spørgsmål:

1. I forslagets bemærkninger fremgår, at hædersprisen tildeles på baggrund af en vurdering af den kunstneriske produktion samt at kvalitetsvurderingen er en kunstfaglig vurdering. Naalakkersuisut bedes redegøre for hvordan denne kunstfaglige vurdering forventes at blive foretaget i praksis, herunder hvilke kriterier man vil lægge vægt på ved tildelingen?
2. Naalakkersuisut bedes redegøre for, hvordan man vil fordele hædersydelseerne mellem de mulige kunstområder.
3. Naalakkersuisut bedes redegøre for indholdet af indtægtsreguleringen af hædersydelseerne. I besvarelsen bedes Naalakkersuisut om at forholde sig til hvilke indkomster som vil gøres til genstand for regulering i hædersydelsen, om det kun er kunstnerens egen indkomst eller om det også påvirkes af øvrige indkomster i husstanden og om nedregulering af hædersydelsen også sker om kunstneren modtager anden præmiering af kunstnerisk virke.
4. I forlængelse af det foregående spørgsmål bedes Naalakkersuisut om at redegøre for om indtægtsreguleringen forventes blive reguleret i størrelsesorden 1:1, samt om det er forventet at det vil blive fastsat en nedre grænse for hvornår indtægtsregulering i hædersydelsen ikke sker i forbindelse med anden indkomst.
5. I bemærkningerne fremgår det flere steder at 250.000 kr. er et maksimumbeløb for hædersydelsen. Dog fremgår det af lovens ordlyd at de 250.000 er et grundbeløb og at grundbeløbet skal reguleres i henhold til satstilpasningsprocenten og at beløbet skal indtægtsreguleres. Naalakkersuisut bedes om at præcisere forholdet mellem hædersydelsens maksimumsbeløb og reguleringen i henhold til satstilpasningsprocenten.

Udvalget skal anmode om snarest muligt at modtage en skriftlig besvarelse (grønlandsk og dansk) af ovenstående spørgsmål. Besvarelsen bedes fremsendt elektronisk til udvalgets sekretær

aiho@ina.ala.gl og Inatsisartut (inatsisartut@inatsisartut.gl). Besvarelsen bedes sendes senest d. 1. november.

På forhånd tak,

På vegne af Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke

Med venlig hilsen

Doris J. Jensen
Udvalgsformand

Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke.
ATT.: Udvalgssekretær Anna Ida Hallgaard Jonsson.
Fremsendt via e-mail til inatsisartut@inatsisartut.gl med kopi til ainjo@ina.alla.gl.

Ilanngussaq Bilag

Besvarelse af skriftlige spørgsmål vedrørende EM2022/118 Forslag til: Inatsisartutlov om ændring af Inatsisartutlov om kunstnerisk virksomhed.

31-10-2022
Sagsnr. 2021 - 13018
Akt nr. 21562554

Jeg har d. 24. oktober 2022 modtaget fem spørgsmål vedrørende EM2022/118 Forslag til: Inatsisartutlov om ændring af Inatsisartutlov om kunstnerisk virksomhed. Jeg skal hermed takke Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke for deres spørgsmål, som gengives med skriften "fed" og besvares efterfølgende af mig på vegne af Naalakkersuisut med skriften "normal":

Postboks 1029
3900 Nuuk
Tlf: +299 34 50 00
Email: ikin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

1. I forslagets bemærkninger fremgår, at hædersprisen tildeles på baggrund af en vurdering af den kunstneriske produktion samt at kvalitetsvurderingen er en kunstfaglig vurdering. Naalakkersuisut bedes redegøre for hvordan denne kunstfaglige vurdering forventes at blive foretaget i praksis, herunder hvilke kriterier man vil lægge vægt på ved tildelingen?

Naalakkersuisuts besvarelse:

I forbindelse med udarbejdelsen af forslaget har implementeringen af forslaget været diskuteret, herunder varetagelsen af administrationen af hædersydelse. Følgende fremgår af bemærkningerne til forslaget om hvilke overvejelser der har været om administration af hædersydelse:

"I forslaget er Naalakkersuisut tildelt kompetencen til at yde støtte i form af hædersydelse og præmiering. Dette vil videreføre praksis i forhold til Naalakkersuisuts Kulturpris, som hvert år uddeles af Naalakkersuisoq for Kultur. Der er dog også mulighed for, at Naalakkersuisut kan overlade administrationen af hædersydelse til den nyligt oprettede Kunstfond, jf. § 16 a som affattet ved Inatsisartutlov nr. 25 af 28. november 2019 om ændring af Inatsisartutlov om kunstnerisk virksomhed. En tredje mulighed kunne være, at tildeling af hædersydelse sker af Naalakkersuisoq for Kultur efter indstilling fra Kunstfonden."

Det er min overbevisning, at administrationen af hædersydelse bedst varetages af kunstfonden, hvorved den kunstfaglige vurdering i praksis vil blive foretaget i regi af Grønlands Kunstfond. Derudover er det min forståelse, at der i forbindelse med Inatsisartuts behandling af EM2019/156, hvor det første gang blev diskuteret, hvorvidt en kunstfond kunne tildele hædersydelse, lå implicit i det daværende udvalgs betænkning, at det var forudsat, at det skulle være kunstfonden, der også ville skulle administrere en mulig hædersydelse.

Formålet med EM2019/156 var, at der skulle etableres en kunstfond, således at der blev etableret et armslængdeprincip i forhold til at træffe afgørelse om tildeling af kunstmidlerne, samt at ansøgningerne til kunstmidlerne skulle underlægges en sagkyndig (kunstfaglig) vurdering før, at der blev truffet afgørelse. Dette formål mener jeg også er vigtigt i

forhold til at tildele hædersydelse, idet der skal etableres et armslængdeprincip, og at de skal undergives en sagkyndig behandling, hvorfor jeg mener, at administrationen vil ligge bedst i Kunstfonden. Der har pågået et stort arbejde med at skabe de bedste rammer for kunstfondens virke til støtte for kunstnerne siden fondens etablering i slutningen af 2021.

Kunstfonden ledes af en bestyrelse, som administrerer og træffer afgørelse om tildeling af de afsatte midler på Finansloven, som efter ansøgning går til kunstprojekter og arbejdslegater. De retlige rammer for Grønlands Kunstfond findes i Selvstyrets bekendtgørelse nr. 43 af 13. august 2021 om Grønlands Kunstfond, hvori følgende fremgår af §§ 12 og 13:

" § 12. Bestyrelsen udpeger for en periode på 2 år 1 sagkyndig og 1 suppleant herfor for hvert af kunstområderne:

- 1) arkitektur,
- 2) billedkunst,
- 3) film,
- 4) kunsthåndværk og design,
- 5) litteratur,
- 6) musik, og
- 7) scenekunst.

Stk. 2. En sagkyndig og suppleanten herfor skal repræsentere indgående kendskab til grønlandsk kunst og til det specifikke kunstområde, som den sagkyndige dækker.

Stk. 3. En sagkyndig kan genudpeges 1 gang.

§ 13. De sagkyndige vurderer inden for deres respektive kunstområde de indkomne ansøgninger og laver på baggrund heraf indstillinger til Grønlands Kunstfonds bestyrelse om tildeling af tilskud, herunder om tilskuddets form, størrelse og tidsrum.

Stk. 2. Bestyrelsen tildeler tilskud på baggrund af indstillinger fra de sagkyndige. Bestyrelsen er ikke bundet af de sagkyndiges indstillinger."

Der er derfor med etableringen af Grønlands Kunstfond blevet etableret et armslængdeprincip, idet kompetencen til at træffe afgørelse er blevet flyttet fra Naalakkersuisut til Kunstfondens bestyrelse. Der er derudover også blevet sikret, at prioriteringen af tilskudsmidlerne ikke foretages ud fra en politisk strategi, men begrundet i en sagkyndig kunstfaglig vurdering. Det er hensigten med administrationen af hædersydelserne, at der også skal etableres et armslængdeprincip, således at det ikke er Naalakkersuisut, som tildeler disse hædersydelser, men at det er kunstfondens bestyrelse. Derudover sikres det, at tildelingen af hædersydelserne tildeles på baggrund af en vurdering af den kunstneriske produktion, samt at kvalitetsvurderingen er en kunstfaglig vurdering, idet bestyrelsen har tilknyttet sagkyndige inden for hvert af de 7 kunstområder.

Derudover er der i § 7 i bekendtgørelsen om Grønlands Kunstfond sikret en åbenhed i forhold til tildelingen, da bestyrelsen hvert år skal aflægge en årlig rapport om dets tilskudsforvaltning:

"§ 7. Bestyrelsen fastlægger de overordnede retningslinjer for fondens arbejde. Bestyrelsen skal sikre åbenhed og gennemsækelighed i fondens virke.

Stk. 2. Bestyrelsen aflægger årligt beretning om fondens virksomhed til Departementet for Kultur. Beretningen skal offentliggøres.

Stk. 3. Bestyrelsen skal i den årlige beretning redegøre for årets tilskudsfordeling, fordelt på:

- 1) de enkelte kunstområder,
- 2) de enkelte tilskudsformer,
- 3) modtagers bopæl, opgjort kommunevis,
- 4) modtagers køn,
- 5) modtagers alder, opgjort for relevante aldersintervaller,
- 6) nye henholdsvis tidligere modtagere af tilskud fra fonden, og
- 7) nye henholdsvis tidligere afslag på tilskud fra fonden.

Stk. 4. Beretningen skal desuden redegøre for fondens økonomiske og personalemæssige forhold.”

Det samme forudsættes at ske i forhold til tildelingen af hædersydelse, dog uden at der vil ske en ansøgning om hædersydelse. Den nærmere tilrettelæggelse af arbejdet i kunstfonden, herunder om der skal være et decideret sagkyndigt udvalg, der indstiller til bestyrelsen eller om det er de sagkyndige i fællesskab, der vurderer kunstnerens kunstfaglige produktion efter indstilling fra bestyrelsen vil blive diskuteret med kunstfonden og kunstnerens faglige organisationer i forbindelse med udarbejdelsen af bekendtgørelsen.

I forhold til udvalgets spørgsmål til hvilke kriterier, der vil blive lagt vægt på i forbindelse med afgørelsen om tildelingen af hædersydelse, påregnes der fastsat overordnede kriterier i bekendtgørelsesform, som omfatter alle kunstområderne, men i henhold til armslængdeprincippet og det faktum, at Naalakkersuisut vægter den kunstfaglige sagkyndige vurdering højt, påregnes det overladt til Kunstfonden at fastsætte de nærmere kriterier for vurderingen, herunder specifikke kriterier for de enkelte kunstområder. Følgende kriterier kunne tænkes fastsat på bekendtgørelsesniveau:

Personlig forankring: En hædersydelse er en hæder til kunstneren og også en personlig ydelse bundet op på kunstnerens produktion. Der kan lægges vægt på, at den kunstneriske produktion er personligt forankret og har et originalt udtryk, der giver modtageren rum til at udforske komplekse og modsatrettede følelser, tanker og ideer.

Resonans: At den kunstneriske produktion formår at skabe indlevelse, forbindelser og fællesskaber mellem mennesker, i samfundet og i verden.

Nysgerrighed: At den kunstneriske praksis er båret af en nysgerrighed over for verden og har et reflekteret forhold til idé, historie, samtid og de fysiske rammer kunsten udfoldes i.

Nytænkning: At kunstneren evner at omsætte idéer, refleksioner og perspektiver til et nytænkende udtryk, som kan danne grundlag for nye erkendelser nye sanselige erfaringer.

Udvikling af kunsten:

At der er en klar sammenhæng mellem form, indhold og kontekst, hvor det kunstneriske udtryk udviser mod til og bevidsthed om at udvikle kunstens særlige "sprog" og virkemidler og genrefornyelser.

Kriterierne ovenover er kun et eksempel og kriterierne vil selvfølgelig skulle vurderes i forhold til kunstnerens samlede kunstneriske produktion. I den forbindelse er det også vigtigt, at hovedvægten bliver lagt på kunstnerisk kvalitet. Derudover er der et aldersmæssigt perspektiv i forhold til, at kunstneren skal have oparbejdet en vis mængde kunstnerisk

produktion. Det er, som der også er redegjort for i bemærkningerne til forslaget, ikke nok at kunstneren er talentfuld. Hædersydelsen ydes på baggrund af en kunstfaglig vurdering af kunstnerens produktion.

Afslutningsvist skal det understreges, at udarbejdelsen af reglerne vil blive fastsat i samarbejde med kunstfonden og kunstnernes organisationer.

2. Naalakkersuisut bedes redegøre for, hvordan man vil fordele hædersydelse mellem de mulige kunstområder.

Naalakkersuisuts besvarelse:

I forbindelse med udarbejdelsen af forslaget har implementeringen af forslaget været diskuteret. Der er forskellige modeller for, hvordan fordelingen af hædersydelse vil kunne udmøntes i praksis fordelt på de af kunstlovens 7 kunstområder. Man kunne forestille sig, at man i forbindelse med tildeling af hædersydelse slog nogle af kunstområderne sammen, således at man i regi af hædersydelse opererede med 4 kunstområder, som for eksempel:

1. Litteratur – 1 hædersydelse
2. Billedkunst – 1 hædersydelse
3. Film og scenekunst – 1 hædersydelse
4. Arkitektur, kunsthåndværk og design – 1 hædersydelse

En anden model kunne være, at hædersydelse blev fordelt udover de 7 kunstområder, således, at de 4 første bliver tildelt inden for 4 forskellige kunstområder, når den 10-årige periode så er udløbet og der skal tildeles hædersydelse på ny kan der tildeles hædersydelse til de 3 resterende kunstområder og 1 kunstområde, som allerede er blevet tildelt. Fordelingen forventes at blive fastsat i en bekendtgørelse, hvori der selvfølgelig vil blive taget højde for at tilgodese alle kunstområder. Derudover forventes det, at i forbindelse med udarbejdelsen af forslaget til bekendtgørelsen vil kunstnernes organisationer og kunstfonden blive inddraget.

3. Naalakkersuisut bedes redegøre for indholdet af indtægtsreguleringen af hædersydelse. I besvarelsen bedes Naalakkersuisut om at forholde sig til hvilke indkomster som vil gøres til genstand for regulering i hædersydelse, om det kun er kunstnerens egen indkomst eller om det også påvirkes af øvrige indkomster i husstanden og om nedregulering af hædersydelse også sker om kunstneren modtager anden præmiering af kunstnerisk virke.

Naalakkersuisuts bevarelse:

Hædersydelse tildeles kunstneren. Det er derfor en personlig ydelse og er ment som en hæder og ikke en offentlig ydelse, der har til formål at erstatte et forsørgelsesgrundlag. Det er derfor kun kunstnerens egen indkomst, der tages udgangspunkt i og ikke husstandens eller familiens indkomst.

I forhold til grundlaget for indtægtsreguleringen vil udgangspunktet være kunstnerens skattepligtige indkomst. Dette betyder også, at størrelsen på kunstnerens hædersydelse kan variere fra år til år alt afhængig af kunstnerens skattepligtige indkomst.

I forhold til om der vil ske en nedregulering af hædersydelsen, såfremt kunstneren modtager anden præmiering af kunstnerisk virke, afhænger dette af, om en sådan præmiering bliver opgjort som skattepligtig indkomst i henhold til reglerne om opgørelse af skattepligtig indkomst. Under den interne høring af forslaget fremsendte Departementet for Finanser og Ligestilling et høringssvar, hvoraf det fremgår, at hædersydelser såvel som præmier i henhold til § 13 i indkomstskatteloven vil være almindelig skattepligtig A-indkomst for modtagerne.

4. I forlængelse af det foregående spørgsmål bedes Naalakkersuisut om at redegøre for om indtægtsreguleringen forventes blive reguleret i størrelsesorden 1:1, samt om det er forventet at det vil blive fastsat en nedre grænse for hvornår indtægtsregulering i hædersydelsen ikke sker i forbindelse med anden indkomst.

Naalakkersuisuts besvarelse:

I forbindelse med implementeringen af administrationen af hædersydelsen er det fundet vigtigt, at det bliver så enkel en indtægtsregulering som mulig. Indtægtsreguleringen bliver ikke 1:1 i den forstand, at såfremt kunstneren har en skattepligtig indkomst på 200.000 kr., at hædersydelsen så vil blive reduceret med 200.000 kr., så kunstneren får udbetalt 50.000 kr.

I forslaget er det fastsat, at 250.000 kr. er et maksimumsbeløb, og at indtægtsreguleringen således vil ske i forhold til en nedadregulering af dette beløb.

Følgende er et eksempel på hvordan en indtægtsreguleringsmodel kunne se ud. I eksemplet er der anvendt to indtægtsgrænser. Den ene grænse er en grænse i forhold til, om man er berettiget til det fulde beløb. Den kan benævnes den nedre grænse. Den anden grænse er en grænse i forhold til, om man alene er berettiget til et minimumsbeløb. Dette kan benævnes topgrænsen. Til anskueliggørelse er der i eksemplet anvendt følgende indtægtsgrænser: nedre grænse 200.000 kr, topgrænse 400.000 kr. Det skal dog præciseres, at der på nuværende tidspunkt ikke er taget stilling til, hvor grænserne skal være.

Maksimumydelse: Såfremt en kunstner har en gennemsnitlig skattepligtig indkomst udover hædersydelsen på under 200.000 kr., modtager kunstneren det fulde beløb, dvs. 250.000 kr.

Mellemydelse: Såfremt en kunstner har en gennemsnitlig skattepligtig indkomst udover hædersydelsen på mere end 200.000 kr. modtager kunstneren et beløb, der svarer til det fulde beløb fratrukket 75 % af det overstigende beløb.

Er indtægten eksempelvis 300.000 kr., er det overstigende beløb 100.000 kr. Kunstneren vil da modtage 250.000 kr. fratrukket 75 procent af 100.000 kr. (dvs. 75.000 kr.), hvilket således bliver 175.000 kr. til udbetaling.

Er indtægten 360.000 kr., er det overstigende beløb 160.000 kr. Kunstneren vil da modtage 250.000 kr. fratrukket 75 procent af 160.000 kr. (dvs. 120.000 kr.), hvilket således bliver 130.000 kr. til udbetaling.

Minimumsydelse: Såfremt en kunstner har en gennemsnitlig skattepligtig indkomst udover hædersydelsen på mere end 400.000 kr. modtager kunstneren minimumsydelse på 100.000 kr.

I det ovenstående eksempel er der en nedre grænse i form af et minimumsbeløb, som altid kommer til udbetaling uanset størrelsen af den skattepligtige indkomst. Der er dog i de specielle bemærkninger i forslaget redegjort for, at der ikke nødvendigvis vil være en minimumsydelse. Det kunne også tænkes, at såfremt den skattepligtige indkomst overstiger et vist beløb, at der således ikke udbetales en ydelse, men at kunstneren stadig står opgjort som modtageren af hæderen.

I forbindelse med beløbsgrænserne har departementet undersøgt, hvordan og med hvilke beløb kunstnere bliver hædret i andre nordiske lande. I den forbindelse er departementet blevet opmærksom på både hædersydelse i Danmark og kunstnerlønnen på Færøerne. I Danmark er der for de kunstnere, som er blevet tildelt en hædersydelse efter 1. januar 2014 intet minimumsbeløb. Det vil sige, at der for de kunstnere, som har en skattepligtig indkomst på ca. 426.000 kr. årligt eller derover ikke modtager nogen økonomisk ydelse. På Færøerne modtager kunstnere, som får tildelt en såkaldt kunstnerløn, hvad der svarer til en lærerløn på folkeskolens løntrin 21, niveau 1. Departementet er blevet opmærksom på, at støtte og hædring af kunstnerne bliver udført meget forskelligt i praksis i de nordiske lande. Derfor er det vigtigt for mig, at bekendtgørelsen bliver udformet i samarbejde med kunstnerne og deres organisationer.

5. I bemærkningerne fremgår det flere steder at 250.000 kr. er et maksimumbeløb for hædersydelsen. Dog fremgår det af lovens ordlyd at de 250.000 er et grundbeløb og at grundbeløbet skal reguleres i henhold til satstilpasningsprocenten og at beløbet skal indtægtsreguleres. Naalakkersuisut bedes om at præcisere forholdet mellem hædersydelsens maksimumsbeløb og reguleringen i henhold til satstilpasningsprocenten.

Besvarelse:

Det er i forslaget bestemt, at hædersydelsen skal indtægtsreguleres. Med hensyn til de nærmere detaljer vedrørende indtægtsreguleringen er det i forslaget bestemt, at Naalakkersuisut bemyndiges til at fastsætte de nærmere kriterier for indtægtsreguleringen. Dette vil derfor ske i bekendtgørelsesform. Dette er fundet mest hensigtsmæssigt, da en indtægtsregulering overvejende er af rent teknisk karakter. Følgende fremgår af de specielle bemærkninger til § 8b:

"Indtægtsreguleringen kan tænkes udmøntet i praksis ved, at der i bekendtgørelsesform fastsættes, at grundbeløbet på 250.000 kr. er et maksimum beløb, som i henhold til nærmere fastsatte regler i bekendtgørelsen kan nedsættes alt afhængig af modtagerens indkomst for det givne år. Der kan i bekendtgørelsesform også fastsættes et minimumsbeløb for størrelsen af hædersydelsen. Det kan også tænkes, at der ikke er et minimumsbeløb for størrelsen af hædersydelsen.

Derudover kan der fastsættes regler for, hvilken indkomst der skal lægges til grund ved beregning af hædersydelsen."

Grundbeløbet skal forstås som værende det beløb, der som udgangspunkt bliver tildelt kunstneren og som er det beløb, der tages udgangspunkt i i forbindelse med

indtægtsregulering af det udbetalte beløb til kunstneren. Grundbeløbet er således også det maksimumbeløb, som kunstneren højst kan få udbetalt, da indtægtsregulering kun har til formål, at nedad regulere det udbetalte beløb alt afhængig af kunstneren indkomst.

Reguleringen i henhold til satstilpasningsprocenten har som anført i bemærkningerne til § 8 b i forslaget til formål at forebygge, at værdien af hædersydelsen ikke udhules over årene som følge af en almindelig stigning i priser og indkomster i samfundet. Det fremgår desuden af bemærkningerne, at Inatsisartutlov om en satstilpasningsprocent og om aktuel indkomst har til formål at blive anvendt i almindelighed på ydelser, som udbetales af det offentlige, og at reguleringen sikrer en løbende og ensartet prisregulering af de omfattede ydelser fra det offentlige.

Satstilpasningsprocenten bliver reguleret i Inatsisartutlov nr. 9 af 1. juni 2017 om satstilpasningsprocent og om aktuel indkomst, hvoraf det fremgår, at Naalakkersuisut hvert år fastsætter satstilpasningsprocenten for det givne finansår. Det fremgår af lovens § 1, stk. 1 at Satstilpasningsprocenten finder anvendelse på overførselsindkomster, skatter, afgifter m.v. og er den procentvise ændring i de offentligt ansattes årsløn i lønåret i forhold til året forud for lønåret.

Der er derfor alene den sammenhæng mellem hædersydelsens maksimumbeløb og satstilpasningsprocenten, at maksimumbeløbet fra år til år netop reguleres med satstilpasningsprocenten. I det omfang, der måtte være mellemlydelser og minimumsydelser, vil de i øvrigt også skulle reguleres med satstilpasningsprocenten.

Afsluttende bemærkninger:

Jeg tillader mig at knytte nogle afsluttende bemærkninger til udvalgets spørgsmål. Jeg bemærker, at de fem spørgsmål har de fællestræk, at de spørger ind til det forventede indhold af bekendtgørelser, som skal udarbejdes med hjemmel i forslagets bemyndigelsesbestemmelser. I den forbindelse vil jeg blot understrege, at det ved udarbejdelsen af dette forslag nøje har været overvejet, i hvilken grad hædersydelsen skulle reguleres på lovniveau henholdsvis på bekendtgørelsesniveau. I disse overvejelser har der været inddraget hensynet til, at det er en ny ydelse. Der er derfor indarbejdet en regulering hædersydelsen på lovniveau i højere grad end man for eksempel har gjort det i Danmark. Derudover fremgår følgende af det daværende udvalgs betænkning til EM2019/156:

"Udvalget vil overlade den konkrete vurdering af, om en flerårig forpligtelse for Landskassen, vil kræve en klar lovhjemmel til Naalakkersuisut, og skal opfordre Naalakkersuisut til at kommentere på dette hjemmelskrav under nærværende forslags andenbehandling. Uanset krav om en klar lovhjemmel, er det dog udvalgets holdning, at man burde sikre en klar hjemmel for sådanne former for tilskud, der vil forpligte Landskassen over flere år. Dette også for at muliggøre fastsættelsen af regler om betingelser og principper bag sådan en tildeling af midler over flere år – f.eks. på bekendtgørelsesniveau."

Det daværende udvalg har derfor lagt op til, at betingelser og principper for en hædersydelse også skal fastsættes på bekendtgørelsesniveau. Disse overvejelser er der blevet taget højde for i forbindelse med udarbejdelsen af forslaget. Jeg deltager dog gerne i en drøftelse af forslaget med udvalget, herunder om udvalgets overvejelser i forhold til forslaget, udformningen af tilhørende bekendtgørelser samt implementeringen af forslaget generelt, da det er i alles interesse, at vi skaber de bedste forhold for vore kunstnere.

Med venlig hilsen

Peter Olsen